

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO”, BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CURRICULUM UNIVERSITAR

LA MODULUL

TEORIA ȘI PRACTICA EDUCAȚIEI MUZICALE II

Unități de curs:

**Didactica educației muzicale
Metodologia cercetărilor științifice**

Autori:

Margarita TETELEA, dr., conf. univ.

Marina COSUMOV, dr., lect. univ.

Bălți, 2016

Margarita Tetelea, dr., conf. univ.
Marina Cosumov, dr., lect. univ.

Teoria și practica educației muzicale II
Didactica disciplinelor artistice
Metodologia cercetărilor științifice
Curriculum universitar la modul. Bălți, 2016, p. 16

Aprobat:

Catedra de Arte și educație artistică
proces verbal nr. 1, din 30.08.2016

M.Tetelea dr. conf. univ., Șef Catedra AEA

Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
proces verbal nr.1 , din 06.10.2016

L.Ciobanu dr., conf.univ., președintele Consiliului Facultății ȘEPA

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO ”, BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CURRICULUM UNIVERSITAR

LA MODULUL

TEORIA ȘI PRACTICA EDUCAȚIEI MUZICALE II

Unități de curs:

**Didactica disciplinelor artistice
Metodologia cercetărilor științifice**

<i>Facultatea:</i>	Științe ale Educației, Psihologie și Arte
<i>Catedra:</i>	Arte și Educație artistică
<i>Domeniul general de studiu:</i>	14 Științe ale Educației
<i>Domeniul de formare profesională:</i>	141 Educație și formarea profesorilor
<i>Denumirea specialității:</i>	141.11 Muzica

CUPRINS

I. Preliminarii.....	5
II. Concepția modulului.....	5
III. Administrarea modulului.....	6
IV. Competențele generale ale modulului.....	7
V. Competențele specifice ale modulului.....	8
VI. Competențe specifice și unitățile de conținut ale disciplinelor din modul.....	8
VII. Strategii didactice și de evaluare.....	10
VIII. Bibliografie.....	11
IX. Anexe	12

I. PRELIMINARII

Modulul *Teoria și practica educației muzicale II*, care se constituie din unitățile de curs *Didactica educației muzicale și Metodologia cercetărilor științifice*, face parte din componenta disciplinelor de specialitate ale programului de învățământ la domeniul general de studii *Științe ale Educației*, specialitatea *Muzica*. Modulul în cauză contribuie la formarea viitorului profesor de educație muzicală. Modulul în cauză contribuie la formarea competențelor pedagogico-artistice și de cercetare în domeniul educației muzicale a elevilor în cadrul învățământului preuniversitar, sub aspectul formării la elevi a culturii muzicale ca parte componentă a culturii spirituale.

În cadrul predării cursurilor modulului, studenții specialității *Muzica* au posibilitatea de a integra eficient în procesul ulterior de însușire a conținuturilor cursurilor incluse în cadrul programului de formare a specialistului în domeniul educației muzicale în ciclul Licență.

II. CONCEPȚIA MODULULUI

Modulul *Teoria și practica educației muzicale II* este o continuare firească și logică a formării competențelor profesionale din cadrul modulului precedent *Teoria și practica educației muzicale I cu unitățile de curs Introducere în domeniul muzical-pedagogic și Teoria educației muzicale*.

Cursul *Didactica educației muzicale I* urmărește studierea modalităților didactice de realizare a educației/instruirii artistice atât la nivel macro – de sistem, cât și la nivel micro – de proces în învățământul artistic preuniversitar, formarea aptitudinilor și competențelor didactice de bază ale specialistului în vederea predării disciplinelor muzical-artistice și a formării culturii muzicale ale elevilor. Cursul vine să aprofundeze și să dezvolte materia de studii cu o didactică a metodelor specifice învățământului artistic: metode active, participative, în care elevul nu este un simplu receptor de informație, ci subiect al cunoașterii, creației și acțiunii.

Orice activitate pedagogică se fundamentează pe studii și analize științifice. Cursul *Metodologia cercetărilor științifice* își propune familiarizarea studenților (viitorilor pedagogi) cu succesiunea logică a preocupărilor în procesul cercetării științifice prin: înțelegerea importanței investigației științifice în activitatea didactică; surprinderea principalelor etape ale dinamicii cercetării științifice; relevarea principalelor metodici și tehnici de cercetare; însușirea abilităților necesare elaborării și susținerii tezelor de an, de licență.

Tematica Modulului *Teoria și practica educației muzicale II* corelează cu alte module ale programului de studiu la Specialitatea *Muzică*, având teme comune și interdependente, după cum urmează:

- **S.01.O.105 *Arta instrumentală I*, S.02.O.113 *Arta instrumentală II*, S.05.O.138 *Arta instrumentală III*** - Interpretarea și perceperea diverselor forme și genuri muzicale din perspectiva conținuturilor curriculare la educația muzicală;
- **S.01.O.106 *Arta vocal-corală I*, S.02.O.114 *Arta vocal-corală II*, S.04.A.133 *Arta vocal-corală III*** - Interpretarea vocală a diverselor forme și genuri muzicale contextualizate conținuturilor curriculare la educația muzicală;
- **F.03.O.017 *Teoria și practica educației muzicale III*, F.04.O.026 *Teoria și practica educației muzicale IV*** - Principiile de elaborare și elementele constitutive ale curriculumului la educația muzicală. Algoritmii proiectării didactice a lecției. Specificul proiectării didactice a lecției de educație muzicală;

- **Teza de licență**- Principiile de elaborare și elementele constitutive ale tezei de licență. Metodele de cercetare științifică în cadrul realizării tezei de licență. Etapele de lucru asupra tezei de licență.

Studentul trebuie să posede următoarele pre-rechizite:

1. *Competențe aplicative:*
 - Posedă arta comunicării muzicale și prin muzică;
 - Dispune de capacități de comunicare pedagogică cu elevii;
 - Interpretează muzical (vocal, instrumental, dirijoral);
 - Abordează/posedă o viziune integră asupra lecției de educație muzicală.
2. *Competențe cognitive:*
 - Posedă cunoștințe legate de teoria muzicii;
 - Cunoaște elementele de bază ale pedagogiei și psihologiei generale;
 - Cunoaște elementele specifice ale domeniului muzical-pedagogic.
3. *Competențe integrate:*
 - Descrie și apreciază fenomenele muzicale, pedagogice, educaționale, psihologice;
 - Analizează și justifică factorii ai situațiilor educaționale;
 - Apreciază veridic problemele educaționale.

III. ADMINISTRAREA MODULULUI ȘI A DISCIPLINELOR DIN MODUL

Secția cu frecvență:

Cod	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator	Individuale		
F.02.O.012	Modulul: Teoria și practica educației muzicale II						-	-	E	4
	1. <i>Didactica disciplinelor artistice</i>	60	30	30	14	16	-	-		
	2. <i>Metodologia cercetărilor științifice</i>	60	30	30	14	16	-	-		

Secția cu frecvență redusă:

Cod	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator	Individuale		

F.02.O.008	Modulul: Teoria și practica educației muzicale II						-	-		
	1. <i>Didactica disciplinelor artistice</i>	60	12	48	6	6	-	-	E	4
	2. <i>Metodologia cercetărilor științifice</i>	60	12	48	6	6	-	-		

Informații despre titularii Modulului:

MARGARITA TETELEA, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Șefa catedrei de Arte și educație artistică, Facultatea de științe ale educației, Psihologie și Arte a USARB.

MARINA COSUMOV, doctor în științe pedagogice, lector universitar la catedra de Arte și educație artistică, Facultatea de științe ale educației, Psihologie și Arte a USARB.

IV. COMPETENȚE GENERALE ALE MODULULUI

Competențe profesionale:

- CP 1.1. Identificarea și descrierea conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului de educație muzicală;
- CP 3.1. Cunoașterea și înțelegerea semnificației fiecărui tip de finalități educațional-artistice;
- CP4. 2. Utilizarea cunoștințelor referitoare la proiectarea didactico-muzicală pentru explicarea și interpretarea algoritmului, etapelor, tipurilor, modelelor tradiționale și moderne de proiectare;
- CP2.4. Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de conducere/monitorizare a programelor educațional-artistice curriculare/ extracurriculare;
- CP 5.4. Selectarea corectă a strategiilor de evaluare pentru aprecierea calității procesului educațional-artistice;
- CP 4.5. Abordarea științifică a fenomenelor muzicologice și estetic-muzicale prin utilizarea metodologiilor educaționale;
- CP 3.5. Explicarea argumentată a fenomenelor muzicale, muzicologice, educaționale;
- CP 6.5. Elaborarea și implementarea eficientă a modelelor și principiilor de organizare și monitorizare eficientă a procesului educațional.

Competențe transversale:

- CT 1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de activitate muzical-pedagogică;
- CT 3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare pedagogico-artistice.

V. COMPETENȚE SPECIFICE ALE MODULULUI

Prin studierea materiilor modulului și îndeplinirea sarcinilor practice, studenții vor fi capabili, la nivel de:

Cunoaștere:

- Posedă o viziune integră despre problematica didacticii artistice moderne și cea a didacticii muzicale prin realizarea demersului inter-, pluri- și transdisciplinar ale ariei curriculare din învățământul preuniversitar general;
- Coraportează tematica Unităților de curs la tematica (conținuturile) curriculumului de Educație muzicală pentru învățământul preuniversitar general.

Aplicare:

- Aplică cunoștințele însușite în cadrul Unităților de curs la alte discipline muzicale teoretice și practice;
- Aplică abilitățile și cunoștințele obținute la soluționarea obiectivelor științifice și metodice de educație muzicală;
- Aplică competențe de cercetare și elaborare a lucrărilor științifico-didactice, metodologice, muzicologice etc.

Integrare:

- Integrează cunoștințele muzicologice generale în procesul formării profesionale ca specialist în Educația muzicală;
- Realizează proiectarea lecției de educație muzicală în cheea principiilor și metodelor specifice domeniului;
- Posedă spirit analitic, de profesor-cercetător de educație muzicală.

VI. COMPETENȚE SPECIFICE ȘI UNITĂȚILE DE CONȚINUT ALE DISCIPLINELOR DIN MODUL

A. Unitatea de curs *Didactica disciplinelor artistice*

<i>Competențe specifice disciplinei academice</i>	<i>Nr. d/o</i>	<i>Structură și unități de conținut</i> (se indică – prel./sem./lab./lecție indiv. și conșinuturile propuse pentru predare-învățare-evaluare)	<i>Tehnologii</i> (se vor indica metode/tehnici/procedee de predare/învățare/evaluare curentă)
Înțelegerea și justificarea respectării legităților și principiilor de învățământ muzical general	2	Legități și principii de învățământ muzical-general.	Activități de învățare, discuții, învățare mixtă, activități practice
Aplicarea în practică a metodelor specifice de	4	Metode specifice de educație muzicală.	Activități de învățare, discuții, învățare

educație muticală			mixtă, activități practice
Cunoașterea conceptelor de bază ale teoriei curriculare moderne	4	Teoria curriculară modernă.	Prelegeri cu prezentări electronice interactive
Înțelegerea și comentarea componentelor fundamentale ale curriculumului disciplinar	6	Componentele fundamentale ale curriculumului disciplinar.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație etc.
Respectarea și aplicarea principiilor de bază în elaborarea curriculumului la educația muzicală	2	Principii de elaborare a curriculumului la educația muzicală.	Prelegeri cu prezentări electronice interactive
Cunoașterea elementelor constitutive ale proiectării de lungă durată. Realizarea proiectului de lungă durată	4	Proiectarea de lungă durată. Elementele constitutive ale proiectării de lungă durată.	Activități de învățare, discuții, învățare mixtă, lucrări practice
Cunoașterea și realizarea proiectelor didactice ale lecțiilor	4	Algoritmul proiectării didactice a lecției.	Activități de învățare, discuții, învățare mixtă, lucrări practice
Înțelegerea specificului proiectării didactice a lecției de educație muzicală	4	Specificul proiectării didactice a lecției de educație muzicală.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație etc.

B. Unitatea de curs *Metodologia cercetărilor științifice*

Competențe specifice disciplinei academice	Nr. d/o	Structură și unități de conținut (se indică – prel./sem./lab./lecție indiv. și conținuturile propuse pentru predare-învățare-evaluare)	Tehnologii (se vor indica metode/tehnici/procedee de predare/învățare/evaluare curentă)
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al metodologiei cercetărilor științifice	2	Știința. Etapele și legitățile dezvoltării ei.	Prelegeri cu prezentări electronice interactive
Înțelegerea și justificarea specificului cunoașterii științifice.	2	Activitatea cognitivă. Specificul cunoașterii științifice. Creația științifică și stilul gândirii științifice.	Prelegeri cu prezentări electronice interactive
Cunoașterea și comentarea calităților necesare activității de cercetare științifică	2	Spiritul științific – fundament al științificității. Calitățile cercetătorului științific.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație
Cunoașterea și respectarea	4	Principiile metodologice de cercetare	Prezentări electronice

principiilor de cercetare științifică		științifică.	interactive cu activități practice
Aplicarea în practică a metodelor de cercetare științifică	6	Metodele cercetării științifice.	Prezentări electronice interactive cu activități practice
Identificarea și formularea obiectului cercetării	4	Domeniul obiectual al cercetării. Obiectul și subiectul cercetării.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație. Activități practice
Elucidarea și argumentarea științifică a problemei cercetării științifice	4	Problema științifică. Problema de cercetare științifică.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație. Activități practice
Formularea scopului și obiectivelor cercetării științifice	6	Scopul cercetării. Obiectivele cercetării științifice.	Activități interactive bazate pe analize, discuții, elemente de comparație. Activități practice

VII. STRATEGII DIDACTICE ȘI DE EVALUARE

Evaluarea la modulul **Teoria și practica educației muzicale II**, se efectuează în modul următor:

La unitatea de curs ***Didactica educației muzicale (pondere 0,5)***

– *chestionar* din 15 întrebări cu elaborarea a 15 bilete a câte 2 întrebări (prima teoretică și a doua practică). Cuantificarea notei - fiecare întrebare se notează cu notă, în centrul 1-10, apoi se realizează nota media pe unitate de curs.

La unitatea de curs ***Metodologia cercetărilor științifice (pondere 0,5)***

– *chestionar* din 15 întrebări cu elaborarea a 15 bilete a câte 2 întrebări (prima teoretică și a doua practică). Cuantificarea notei - fiecare întrebare se notează cu notă, în centrul 1-10, apoi se realizează nota media pe unitate de curs.

VIII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Obligatorie:

- Bârsănescu, Șt. (1976), *Unitatea pedagogiei contemporane ca știință*, Ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Bocoș, M. (2008), *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, Pitești.
- Breazul G. Pagini din istoria muzicii românești. Vol. II. București: Ed.Muzicală, 1970. 253 p.
- Breazul G. Pagini din istoria muzicii românești. Vol. VI. București: Ed.Muzicală, 2003. 379 p.
- Cabac V. Evaluarea prin teste în învățământ. Bălți, 1999. 147 p.
- Chiș V. Strategii de predare și învățare. București: Ed. Științifică, 1992. 262 p.
- Concepția educației muzicale în învățământul preuniversitar.//Valențele reformei învățământului. Partea IV-a. Chișinău, 1992, p. 42- 49.
- Cristea M. Sistemul educațional și personalitatea: Dimensiunea estetică. București: Ed.Didactică și Pedagogică, 1994. 159 p.
- Gagim I. (2004), *Știința și arta educației muzicale*. Ed. a II., Editura ARC, Chișinău.
- Guțu, Gl. (2000), *Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadrul conceptual*. Grupul editorial Litera. Chișinău.
- Marin C. Procesul de la Bologna în Republica Moldova. Chișinău, 2008. 172 p.
- Vasile V. Pagini nescrise din istoria pedagogiei și a culturii românești: O istorie a învățământului muzical. București: Ed.Didactică și Pedagogică, 1995. 320 p.
- Vasile V. Metodica educației muzicale. București: Ed.Muzicală, 2004. 423 p.
- Медушевский В.В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки. Москва: Просвещение, 1976. 254 с.
- Медушевский В.В. Интонационная форма музыки. Москва: Просвещение, 1993. 271 с.
- Морозова З. С. Процесс формирования музыкальной потребности младших школьников. Москва: Музыка, 1979. 230 с.
- Музыка в школе: Метод.ж-л. Москва: Просвещение, 1983. 1989. 215 с.
- Музыкальное воспитание в современном мире. Материалы IX конференции Международного общества по музыкальному воспитанию (ИСМЕ). Москва, 1973. 415 с.
- Назайкинский Е.В. О психологии музыкального восприятия. Москва: Музыка, 1982. 383 с.

Opțională:

- Bruner, J., (1970), *Procesul cercetării intelectuale*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Cerghit, I., (2006), *Metode de învățământ*, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași.
- Ionescu, M., (2007), *Abordări conceptuale și pedagogice în științele educației*, Editura Eikon, Cluj-Napoca.
- Panțuru, S., (2002), *Elemente de teoria și metodologia instruirii*, Editura Universității Transilvania, Brașov.

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de arte și educației artistice

Aprob _____
Șefa catedrei AEA, M.Tetelea, dr., conf. univ.

Test de evaluare curentă

Disciplina: **Didactica Educației muzicale**

Profesor: **Margarita Tetelea, dr., conf.univ.**

Numele, prenumele studentului _____ Grupa **MZ21Z**

Timp alocat: 70 minute

Data _____

1. Înconjurați cine este autorul tratatului *Didactica Magna* 2 p
- a. *Johann Pestalozzi*
 - b. *Johann Herbart*
 - c. *Ian Amos Comenius*

1. Numiți funcțiile *Didacticii muzicale* 2 p

2. Definiți termenul de *Curriculum școlar* 3 p

3. Înconjurați care este obiectul de studiu al Didacticii: 3p

- a. Procesul de instruire și educație
- b. Procesul de predare – învățare – evaluare
- c. Procesul de instruire continuă

4. Sistematizați conținuturile curriculare muzicologice la Educația muzicală din clasa I conform *Principiului valoric* 6 p

5. Selectați din conținuturile curriculare metodologice la Educația muzicală din clasa I câte trei metode (tradiționale, moderne, specifice) 6p

6. Înconjurați răspunsul corect „Sporgătorul de nuci” este: 6p

- a. *Suită simfonică*
- b. *Balet*
- c. *Poveste muzicală*

7. Înconjurați răspunsul corect autorul baletului „Petrușca” este: 6p

- a. *P. Ceaikovki*
- b. *I. Stravinski*
- c. *S.Procofiiev*

- 9 Numiți trei deosebiri dintre triviumului estetic și quatriviumul estetico-pedagogic? 6p

Total puncte: _____

Nota: _____

Barem pentru apreciere

Punctaj acumulat	Nota
38 - 40	10
35 - 37	9
32 - 34	8
29 - 31	7
26 - 28	6
23 - 25	5
20 - 22	4
17 - 19	3
13 - 16	2
11- 13	1

Cursul universitar: Metodologia cercetărilor științifice

Deținătorul cursului: M. Cosumov, dr., lect. superior

Student: _____

Anul: _____

Test de evaluare curentă

<i>Caracterizați succint următoarele metode de cercetare științifică:</i>	
<i>Ancheta</i>	
<i>Metoda panel</i>	
<i>Chestionarul</i>	
<i>Metoda bibliografică</i>	
<i>Experimentul</i>	
<i>Metoda hermeneutică</i>	

Baremul de apreciere a rezultatelor:

Numărul total de puncte: 12 (cîte 2 p. pt. fiecare item)

12 p. – nota 10;

10 p. – nota 9;

8 p. - nota 8;

6 p. – nota 7;

4 p. – nota 6;

2 p. – nota 5.

***Chestionar pentru examen
la modulul Teoria și practica educației muzicale II***

1. Statutul epistemologic al domeniului educației muzicale;
2. Didactica disciplinelor pedagogice – componentă a sistemului științelor educației;
3. Conceptul de „Didactică a educației muzicale”;
4. Statutul didacticii educației muzicale în sistemul științei educației;
5. Continuatorii Operei Comenius și evoluția didacticii educației muzicale;
6. Analiza pedagogică a conceptului „Educație muzicală”;
7. Repere istorice din didactica educației muzicale;
8. Curente noi în didactica educației muzicale sec. XX și XXI;
9. Paradigme și orientări actuale în didactica educației muzicale;
10. Conceptualizarea curriculumului la disciplina de educație muzicală;
11. Finalitățile generale ale educației muzicale;
12. Competențele specifice ale educației muzicale;
13. Obiectivele operaționale la disciplina de educație muzicală;
14. Operaționalizarea obiectivelor educațional-artistice la lecția de educație muzicală;
15. Valențe instrumentale formative și informative ale conținuturilor proprii disciplinei de educație muzicală.
16. Știința. Etapele și legitățile dezvoltării ei. Specificul și particularitățile cunoașterii științifice.
17. Spiritul științific și rolul lui în cercetarea științifică. Calitățile cercetătorului științific.
18. Problema științifică. Premisele teoretice și practice de identificare a problemei de investigație.
19. Ipoteza științifică. Caracterizare. Rolul ipotezei în soluționarea unei probleme științifice.
20. Principiile metodologiei didactice.
21. Formularea scopului și obiectivelor unei cercetări.
22. Metodele cercetării pedagogice. Studiul literaturii științifice. Metoda incidentului.
23. Metodele cercetării pedagogice. Studiul documentației școlare. Metodele hermeneutice.
24. Metodele cercetării pedagogice. Metoda observării. Metoda panel.
25. Metodele cercetării pedagogice. Metoda chestionării. Metoda modelării.
26. Metodele cercetării pedagogice. Metoda interviului, convorbirii.
27. Metodele cercetării pedagogice. Testul. Studiul de caz.
28. Metodele cercetării pedagogice. Metoda istorică și comparatistă.
29. Experimentul pedagogic. Concept și structură.
30. Modalități de organizare și evaluare a rezultatelor obținute.
31. Lucrare practică. Descrierea conținutului etapelor de realizare a unei cercetări științifice în baza micro-tezei elaborate pe parcursul semestrului.